

Επιστολή κληρικού της Ορθόδοξης Εκκλησίας για τους κλειστούς ναούς

[Θρησκεία](#) / [Σοφίας λόγοι](#)

«Αγαπητοί μου ενορίτες, χαίρετε εν Κυρίω πάντοτε, υγιαίνετε, προσεύχεσθε, με-τα-νοείτε. Όλοι τώρα βρισκόμαστε σε ένα επιτίμιο, κληρικοί και λαϊκοί. Ανέλπιστο και μάλ-λον σωτήριο επιτίμιο. Έκλεισαν οι ναοί μας! Στην τελευταία μου δημόσια Λειτουργ-γία είπα στο εκκλη-σίασμα λίγα λόγια καρδιάς, για παρηγοριά και ελπίδα. Όταν ανα-γκα-σθούμε να μείνουμε στο σπίτι να διαβάζουμε καθημερινά το Ψαλτήρι, την Καινή Διαθήκη και τα κείμενα των Αγίων Πα-τέρων. Ίσως στερηθούμε τον εκκλησιασμό και την Θεία Κοινωνία για λίγο καιρό και έτσι ανάψει μέσα μας περισσότερο ο θείος πόθος. Και μετά από όλη αυτή τη δοκιμασία, να προσέλθουμε στο Ποτήριο της Ζωής με δάκρυα, με συντριβή, με φιλαδελφία, λιγότερο εγωισμό.

Επίσης, θα ήθελα να σας υπενθυμίσω, ότι λατρεύουμε και τιμάμε τον Κύριο και Θεό μας με πολλούς τρόπους. Εκείνος εξάλλου είπε: «Πνεύμα ο Θεός, και τους προσκυ-νούντας αυτόν εν πνεύματι και αληθεία δειπροσκυνείν» (Ιωάν. 4,24). Μπορεί να έκλεισαν οι χειροποίητοι ναοί αλλά υπάρ-χουν κι άλ-λοι ναοί, που είναι πάντα ανοιχτοί. Αυτούς δεν μπορεί να τους κλείσει κανείς.

1. Καταρχήν το σώμα μας είναι ναός του εν ημίν Αγίου Πνεύματος. Δεχθήκαμε το Βάπτισμα και το Άγιο Μύρο, τη χάρη του μυστηρίου του γάμου, κοινωνούμε, με-τα-νοούμε, προσευχόμαστε. Με την προσευχή στρέφεται όλος ο άνθρωπος προς τον Θεό. Η καρδιά του έχει τη δυνατότητα να προφέρει νοερά την προσευχή του Ιησού. «Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με τον αμαρτωλόν και τον κόσμον σου». Έτσι συγκρίνει ο χοϊκός άνθρωπος τον εαυτό του με το τέλειο Θεό, αναγνωρίζει την αναξιότητά του, δακρύζει εν μετανοία και γίνεται παιδί στην καρδιά. Αφήνει την ενασχόληση με τους άλλους και σπεύδει να καθα-ρίσει «το ειδεχθές προσωπίο των παθών του». Οπότε, μπορούμε κι έτσι να λατρεύ-ουμε τον Θεό. Ανακαλούμε τον «άσωτο νου μας» που διασπάται ε-ξωστρε-φώς, κατά τον άγιο Γρηγόριο Παλαμά, και τον στρέφουμε προς την καρδιά. Αφή--νουμε την εξωτερική ενασχόληση και φροντίζουμε τον έσω άνθρωπο με την αδιάλειπτη προσευχή. Ο Απόστολος Παύλος επισημαίνει: «Αδιαλείπτως προσεύχεσθε» (Α΄ Θεσ. 5,17). Και αλλού λέει: «αλλά πληρούσθε εν Πνεύματι, λαλούντες εαυτοίς ψαλμούς και ύμνους και ωδαίς πνευματικαίς, άδοντες και ψάλλοντες εν τη καρδιά υμών τω Κυρίω»

(Εφεσ. 5. 18-19).

2. Μια άλλη μορφή τιμής του Θεού είναι αυτή που γίνεται ενώπιον του μεγαλείου του Σύμπαντος, του αχειροποίητου ναού του Θεού. «Αινείτε αυτόν ήλιος και σελήνη, αινείτε αυτόν πάντα τα άστρα και το φως» (ψαλμ. 148, 3), ψάλλουμε στους Αίνους. Όταν στρέψουμε τον εαυτό μας και αντικρύσουμε τη δημιουργία του Θεού και το κάλλος της κτίσεως αναφωνούμε: «Ως εμεγαλύνθη τα έργα σου Κύριε, πάντα εν σοφία εποίησας» (Ψαλμ. 103,24). Για να γίνει αυτό χρειάζονται καθαρές πνευματικές αισθήσεις και μετάνοια σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο, για το πως καταστήσαμε τον πλανήτη μας. Τον κάναμε με την απληστία και την πλεονεξία μας έναν απέραντο σκουπιδότοπο. Η κτίση είναι το μυστικό Ευαγγέλιο, έλεγε ο όσιος Πορφύριος. Η κτίση μέρα και νύχτα, ακατάπαυστα, δοξολογεί τον Κύριο. Τα πουλιά, τα θηρία, τα κτήνη και όλη η δημιουργία. Αυτές τις μέρες βγείτε το βράδυ και σηκώστε ψηλά το κεφάλι να δείτε τα άστρα και την ωραιότητα του ουρανού. Δεν μπορεί να μη συγκινηθείτε από τον αχειροποίητο ναό του Θεού. Και πάλι ο θείος Παύλος διδάσκει: «Από τότε που δημιουρ-γήθηκε ο κόσμος οι αόρατες ιδιότητες του Θεού, δηλαδή τόσο η δύναμή Του, όσο και κάθε θεία τελειότητα, γίνονται κατανοητές δια μέσου των δημιουργημάτων» (Ρωμ. 1,20). Η κτίση διδάσκει και μας ανάγει στο Θεό.

3. Λατρεύουμε και τιμάμε τον Θεό, όταν διακονούμε με ανιδιοτελή αγάπη τους συνανθρώπους μας. Το πατερικό λόγιο λέει: «Είδες τον αδελφό σου, είδες Κύριον τον Θεόν σου». Πόσοι ιατροί και νοσηλευτές δεν αγωνίζονται αυτή τη στιγμή να σώσουν ζωές στους ναούς των νοσοκομείων; Κι αυτό γίνεται με κόστος. Παίρνουν πάνω τους ρίσκα. Κουβαλούν την υγεία μας στην πλάτη τους! Τιμούν το Θεό που έγινε άνθρωπος στα πρόσωπα των πασχόντων. Ευχόμαστε με πόνο στον Κύριο γι' αυτούς. Αναρωτιέμαι: Είναι δυνατόν να επιτρέψουμε στους εαυτούς μας να γίνουμε, έστω και άθελά μας, φονιάδες κάποιων συνανθρώπων μας; Τιμάμε αυτές τις μέρες τον Κύριο και Θεό μας, όταν δεν αφήνουμε κανένα γείτονα, γνωστό και συγγενή ανήμπορο, να μείνει αβοήθητος. Κανείς να μη μείνει μόνος.

4. Υπάρχει βέβαια και η ύψιστη μορφή λατρείας. Η κοινή Σύναξη. Η Θεία Λειτουργία στους ιερούς μας ναούς. Αυτή είναι κορύφωση της αγάπης που έχουμε μεταξύ μας, (αλήθεια, έχουμε έστω μικρά ψήγματα αυτής της αγάπης;), της συμφι-λί-ωσης, της ενότητας της πίστεως, της ελπίδας μετοχής στη δόξα του Θεού. Ίσως λοιπόν αναξίως να προσερχόμασταν στην θεία Ευχαριστία και τώρα μας δίδεται η ευ-και-ρία να δούμε και τις άλλες μορφές κοινωνίας με το Θεό. Και θεωρώ, ότι αν σκε-φθούμε έτσι θα θεωρήσουμε ευλογία την νέα πανδημία που μας ταπεινώνει ως αν-θρώ-πινο γένος. Εξάλλου, οι άγιοι Πατέρες, όταν ομιλούν για την προσέλευση στη θεία Κοινωνία, θέτουν όχι εθιμικά αλλά ποιοτικά κριτήρια.

Δεν έχει τόσο σημασία πό-σες φορές προσέρχεται κάποιος στη θεία Κοινωνία, αλλά πώς προσέρχεται. Ο ιερός Χρυ-σόστομος αναφέρει, ότι ωφελούνται, όχι οι πολλάκις ή ολιγάκις προσερχόμενοι, αλλά όσοι πλησιάζουν «μετά κα-θα-ρού συνειδότος και μετά βίου αλήπτου». Το μείζον είναι να προσέλθει κάποιος με κα-θα-ρή συ-νείδηση και άγιο βίο. Με συγχωρείτε για την Επιστολή αυτή, αλλά μόνο που σκέ-πτο-μαι με τους συνεφημερίους μου ότι, μάλλον δεν θα λειτουργήσουμε την Κυριακή της Σταυ-ρο-προσκυνήσεως, την ημέρα του Ευαγγε-λισμού και τις άγιες μέρες της Σαρα-κοστής, η οδύνη μας είναι απερίγραπτη και η ψυχή μας περίλυπη.

Έτσι όμως σκεπτόμενος, μαλα-κώ-νει η καρδιά μου και αναφέρεται με πόθο και ταπείνωση στον Κύριο και Θεός μας, τον ια-τρό των ψυχών και των σωμάτων μας. Μην επιτρέπετε να κατακλύζουν το νου σας αρνητικοί λογισμοί για τους ιερείς σας. Κι εκείνοι συμπονούν και εύχονται διηνεκώς για τους ενορίτες τους. Καλό πνευματικό αγώνα και μην αφήνετε τις καρδιές σας χωρίς προσευχή, ταπείνωση και μετάνοια. Με ευχές και αγάπη Χριστού».

π. Β.

<https://bit.ly/2UZJgeQ>